

POWIATOWY URZĄD PRACY
w Nowym Dworze Mazowieckim
ul. J. Słowackiego 6, 05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel. 22 775 92 42, e-mail: wano@praca.gov.pl

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE NOWODWORSKIM W 2013 ROKU

CZĘŚĆ II PROGNOSTYCZNA

Nowy Dwór Mazowiecki, lipiec 2014

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzony jest w celu obserwowania zjawisk, które zachodzą na rynku pracy i dotyczą kształtowania popytu na pracę oraz podaży zasobów pracy. Na jego podstawie formułowane są oceny, wnioski i krótkotrwałe prognozy niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Niniejsze opracowanie stanowi część drugą Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie nowodworskim w 2013 roku. Jest to część prognostyczna, która zawiera informacje na temat liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według szkół i grup kierunków kształcenia za rok szkolny 2012/2013 oraz dane dotyczące przewidywanej liczby absolwentów według zawodów w 2014 roku. System monitoringu pomaga określić kierunki i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowej na rynku pracy. Monitoring ma służyć osobom, które poszukują pracy poprzez możliwość dopasowania swoich kwalifikacji zawodowych do oczekiwań pracodawców. Dodatkowo pozwala on określić kierunki szkoleń dla osób bezrobotnych, a także stanowi pomoc dla placówek oświatowych w dopasowywaniu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie nowodworskim w 2013r.

Na koniec 2013 roku w PUP w Nowym Dworze Mazowieckim zarejestrowanych było 193 absolwentów (liczba osób bez względu na lokalizację ukończonej szkoły).

Wśród nich zarejestrowanych było 98 osób bez zawodu, tj. osób, które po ostatniej ukończonej szkole nie uzyskały tytułu zawodowego. W większości były to osoby, które uzyskały wykształcenie średnie ogólnokształcące po ukończeniu liceum ogólnokształcącego lub liceum profilowanego, jednak wśród tej grupy znalazły się również osoby, które posiadały wykształcenie wyższe, średnie zawodowe lub zasadnicze zawodowe – tj. osoby, które ukończyły szkołę i uzyskały odpowiednie wykształcenie, jednakże albo nie zdały /nie podeszły do egzaminu zawodowego i tym samym nie mogły nabyć zawodu, bądź uzyskały zawód i nie przedstawiły odpowiednich dokumentów przy rejestracji. Wyraźne jest tu dość niepokojące zjawisko, ponieważ aż 42 osoby na 98 bez zawodu to właśnie osoby z wyżej wymienionym poziomem wykształcenia (co stanowi 43% grupy).

Zjawisko to występuje głównie wśród uczniów techników oraz zasadniczych szkół zawodowych, wielu absolwentów tych szkół, którzy rejestrują się w PUP nie przedstawiło dyplomu zawodowego (powodem takiego stanu rzeczy może być: nie podchodzenie do egzaminu zawodowego przez uczniów, nie uzyskiwanie pozytywnych wyników egzaminu, nie przedstawianie dokumentów potwierdzających posiadanie zawodu przy rejestracji).

Niepokojący natomiast wydaje się fakt, że spośród 193 pozostających w ewidencji PUP absolwentów 48 osób to osoby z wyższym wykształceniem, co stanowi 1/4 zarejestrowanych absolwentów (25%). Można dostrzec tu jednak pozytywny aspekt, ponieważ w zeszłym roku w PUP zarejestrowanych na koniec roku było 29% absolwentów z wyższym wykształceniem w stosunku do ogółu absolwentów.

Warto przeanalizować również sytuację bezrobotnych absolwentów pozostających w rejestrze PUP na koniec 2013 roku pod kątem reprezentowanych przez nich zawodów. Na koniec roku w statystykach PUP w Nowym Dworze Mazowieckim największa liczba bezrobotnych absolwentów posiadała zawód z grupy dużej zawodów [24] Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania – 15,8% ogółu absolwentów pozostających w statystykach PUP (a wśród tej grupy dużej zawody z grupy elementarnej [2422] Specjaliści do spraw administracji i rozwoju (5,3%)). Kolejnymi równie licznymi grupami na koniec 2013 roku były zawody z grup [52] Sprzedawcy i pokrewni (13,7%) (a wśród tych zawodów zawody z grupy elementarnej [5223] Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) (12,63%)) oraz [51] Pracownicy usług osobistych (12,63%) a w tej grupie

zawodów zawody z dwóch grup elementarnych: [5120] Kucharze (7,4%) oraz [5141] Fryzjerzy (5,3%). Natomiast ze względu na zawody - największa liczba bezrobotnych absolwentów na koniec 2013 roku posiadała zawód – [242217] Specjalista administracji publicznej – 5 osób, [514101] Kucharz małej gastronomii – 5 osób, [522301] Sprzedawca – 9 osób.

Omówione dotychczas dane są opisem sytuacji na koniec roku 2013 roku.

Warto jednak przeanalizować napływ absolwentów do PUP w ciągu 2013 roku. W ciągu 2013 roku do PUP zarejestrowało się 4776 osób, które nabyły status osoby bezrobotnej z czego 573 osób to absolwenci (co stanowi 12% ogółu osób zarejestrowanych w PUP w ciągu 2013 roku). Spośród 573 wspomnianych absolwentów 327 to osoby bez zawodu (co stanowi aż 57% ogółu zarejestrowanych absolwentów).

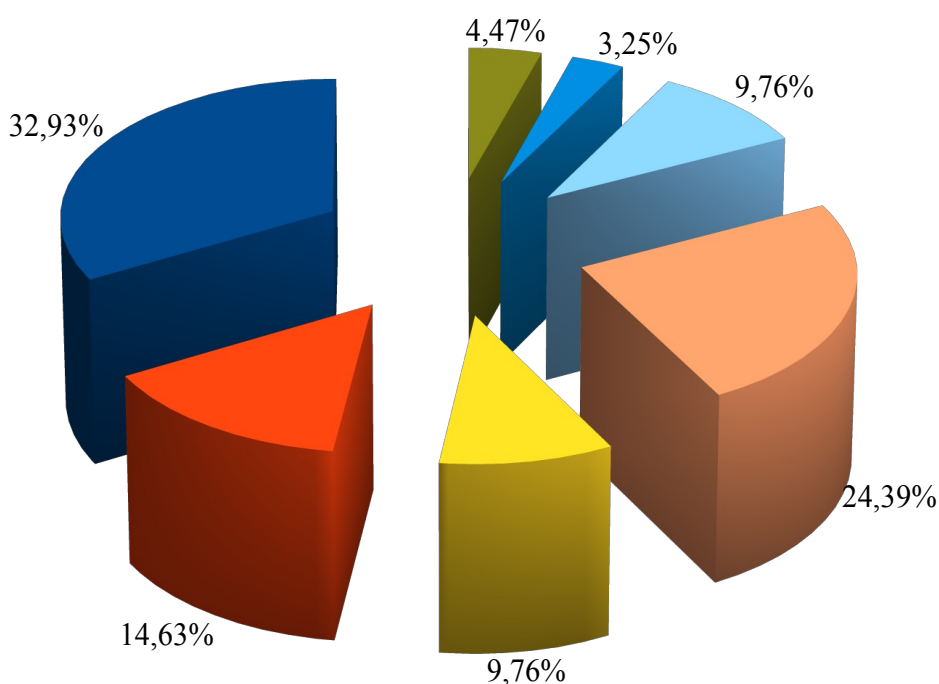
Najliczniej reprezentowaną grupą zawodów wg grup wielkich są zawody z grupy specjalistów [2] oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy [5]. Wśród specjalistów najliczniej reprezentowane w ciągu 2013 roku wśród napływających absolwentów były zawody z grupy [24] Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania – 9,76% ogółu absolwentów zarejestrowanych w PUP w ciągu 2013 roku, [21] Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych – 9,35 % ogółu napływających absolwentów, [23] Specjaliści nauczania i wychowania – 6,1%. W grupie wielkiej [5] Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy najliczniej reprezentowane grupy duże zawodów to [52] Sprzedawcy i pokrewni [14,23] oraz [51] Pracownicy usług osobistych [9,35].

Wg zawodów najwięcej bezrobotnych absolwentów napłynęło w ciągu 2013 roku w zawodach: Pedagog [235107] – 8 absolwentów zarejestrowanych w ciągu 2013 roku, Specjalista administracji publicznej [242217] – 11 osób, [411090] Pozostali pracownicy obsługi biurowej – 8 osób, [512002] Kucharz małej gastronomii – 7 osób, [514101] Fryzjer – 9 osób, [522301] Sprzedawca 17 osób. Najliczniej reprezentowane zawody zostały wymienione w tabeli 1.

Należy również powtórzyć informację o osobach bez zawodu, których aż 98 osób pozostawało w rejestrze PUP na koniec 2013 roku. W ciągu 2013 roku zarejestrowało się 327 osób bez zawodu. Wnioskując, wśród osób które zarejestrowały się w ciągu 2013 roku, aż 30% osób bez nie posiadających zawodu w końcu roku nadal nie posiadało zatrudnienia.

Poniżej przedstawiono wykresy informujące o strukturze bezrobotnych absolwentów wg grup wielkich zawodów. Przedstawione na wykresach dane informują o strukturze napływu bezrobotnych absolwentów – analizowane dane dotyczą całego 2013 roku (wykres 1) oraz danych uwzględnianych na koniec roku 2013 (wykres 2).

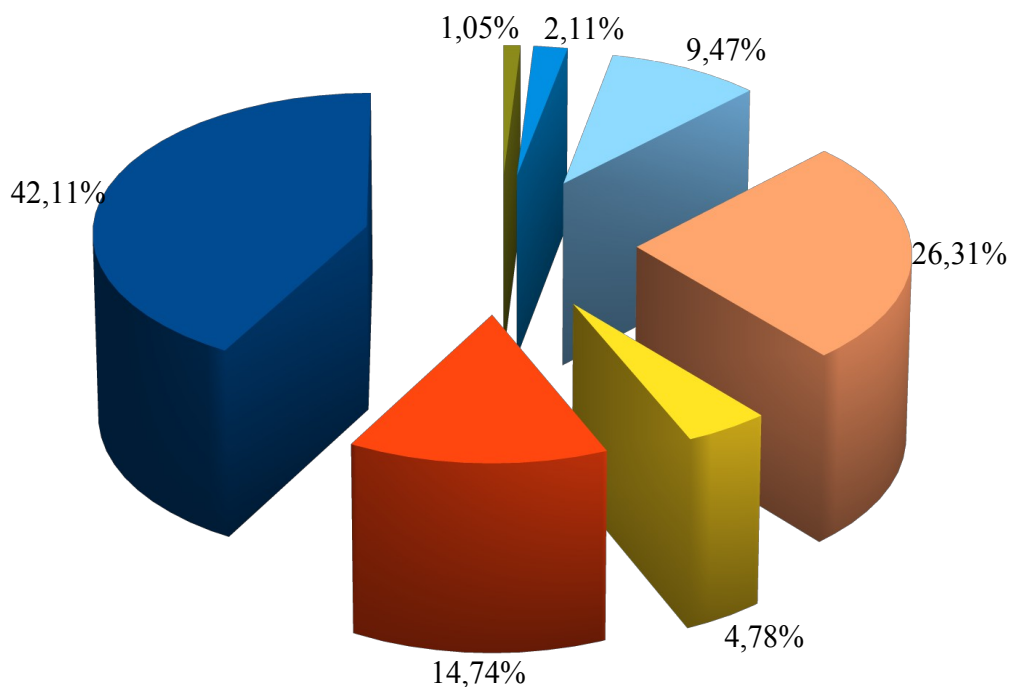
Wykres 1. Struktura napływu bezrobotnych absolwentów według grup wielkich zawodów w powiecie nowodworskim w 2013 roku

- Specjaliści [21,22,23,24,25,26]
- Średni personel [31,32,33,34,35]
- Sekretarki, Pracownicy obsługi klienta, Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych [41,42,43,44]
- Pracownicy usług osobistych, Sprzedawcy, Pracownicy opieki osobistej i Pracownicy usług ochrony [51,52, 53,54]
- Rolnicy produkcji towarowej, Leśnicy i rybacy [61,62]
- Robotnicy budowlani. Robotnicy obróbki metali i mechanicy, Elektrycy, Robotnicy w przetwórstwie spożywczym [71,72,74,75]
- Operatorzy maszyn i urządzeń, Monterzy, Kierowcy i operatorzy pojazdów [81,82]
- Pomoce domowe i sprzątaczkę, Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki, Ładowacze nieczystości [93,94,96]

Źródło: wykonanie własne PUP

Wykres 2. Struktura bezrobotnych absolwentów wg grup wielkich zawodów w powiecie nowodworskich – stan w końcu 2013 roku

- Specjaliści [21,22,23,24,25,26]
- Średni personel [31,32,33,34,35]
- Sekretarki, Pracownicy obsługi klienta, Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych [41,42,43]
- Pracownicy usług osobistych, Sprzedawcy, Pracownicy opieki osobistej i Pracownicy usług ochrony [51,52, 53,54]
- Rolnicy produkcji towarowej, Leśnicy i rybacy [61,62]
- Robotnicy budowlani. Robotnicy obróbki metali i mechanicy, Elektrycy, Robotnicy w przetwórstwie spożywczym [71,72,74,75]
- Operatorzy maszyn i urządzeń, Monterzy, Kierowcy i operatorzy pojazdów [81,82]
- Pomoce domowe i sprzątaczkę, Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki, Ładowacze nieczystości [93]

Źródło: wykonanie własne PUP

Tabela 1. Zawody występujące najliczniej wśród rejestrujących się w 2013 roku absolwentów

L.p.	Zawód	Liczba osób
1.	Bez zawodu [000000]	327
2.	Sprzedawca [522301]	17
3.	Specjalista administracji publicznej [242217]	11
4.	Fryzjer [514101]	9
5.	Pedagog [235107]	8
6.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej [411090]	8
7.	Kucharz małej gastronomii [512002]	7
8.	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani [962990]	7
9.	Technik dentystyczny [321402]	6
10.	Mechanik pojazdów samochodowych [723103]	5
11.	Filolog – filologia obcojęzyczna [264302]	4
12.	Technik budownictwa [311204]	4
13.	Technik ekonomista [331403]	4
14.	Technik hotelarstwa [422402]	4
15.	Technik handlowiec [522305]	4
16.	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych [712604]	4
17.	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi [242403]	3
18.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego [322002]	3
19.	Technik informatyk [351203]	3
20.	Inwentaryzator [432102]	3
21.	Magazynier [432103]	3
22.	Kucharz [512001]	3
23.	Cukiernik [751201]	3

Źródło: wykonanie własne PUP

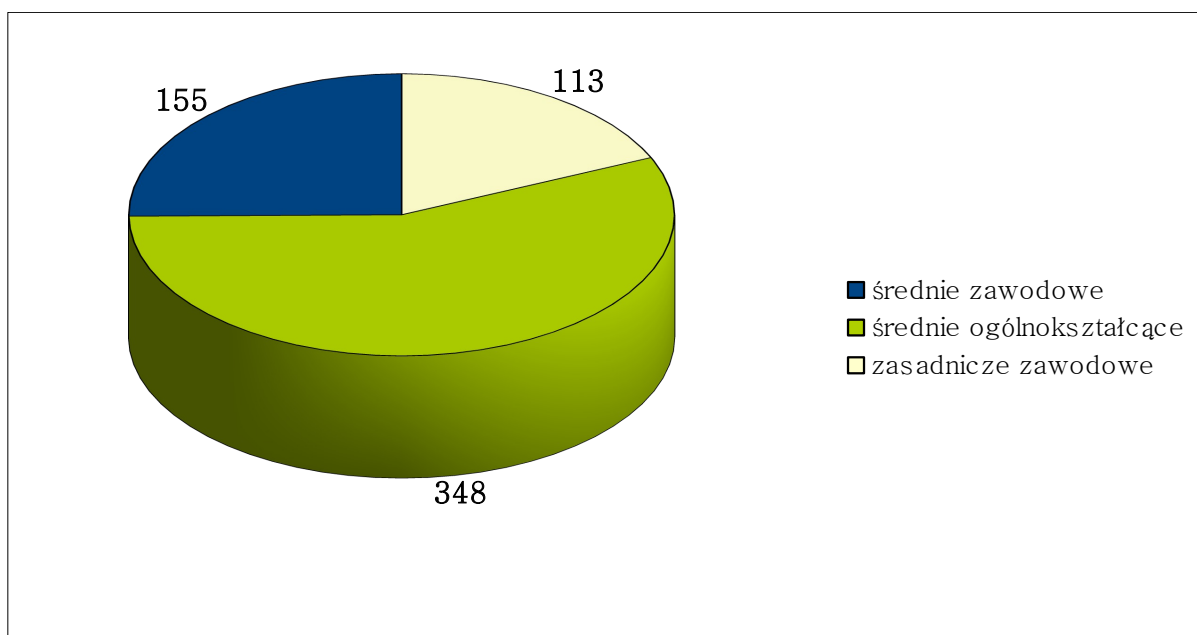
Bezrobotni absolwenci ze szkół powiatu nowodworskiego

Na terenie powiatu nowodworskiego funkcjonują szkoły ponadgimnazjalne kształcące uczniów na poziomie policealnym, średnim zawodowym, średnim ogólnokształcącym oraz zasadniczym zawodowym. Wśród typów funkcjonujących szkół wyróżnić można: policealną szkołę zawodową (1), licea ogólnokształcące (12), licea profilowane (2), technika zawodowe (4) oraz zasadnicze szkoły zawodowe (3). Łącznie na terenie powiatu nowodworskiego funkcjonują 23 szkoły ponadgimnazjalne o różnej formie własności - 17 szkół publicznych i 6 prywatnych.

Jak wskazują powyższe dane na terenie powiatu nowodworskiego przeważają licea ogólnokształcące, w porównaniu do liczby liceów funkcjonuje stosunkowo niewiele techników i szkół zawodowych.

W 2013 roku szkoły ponadgimnazjalne na terenie powiatu nowodworskiego ukończyło łącznie 616 uczniów (dane przekazane przez szkoły). Liczba ta zwiększyła się o 67 osób w stosunku do absolwentów z 2012 roku. Z czego, 348 osób ukończyło licea ogólnokształcące (co stanowi 56,5% ogółu absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu nowodworskiego w 2013 roku). Wykształcenie średnie zawodowe zdobyło 155 osób, tj. 25,2% ogółu. Natomiast zasadniczą szkołę zawodową ukończyło 113 osób, co stanowi 18,3 % ogółu absolwentów.

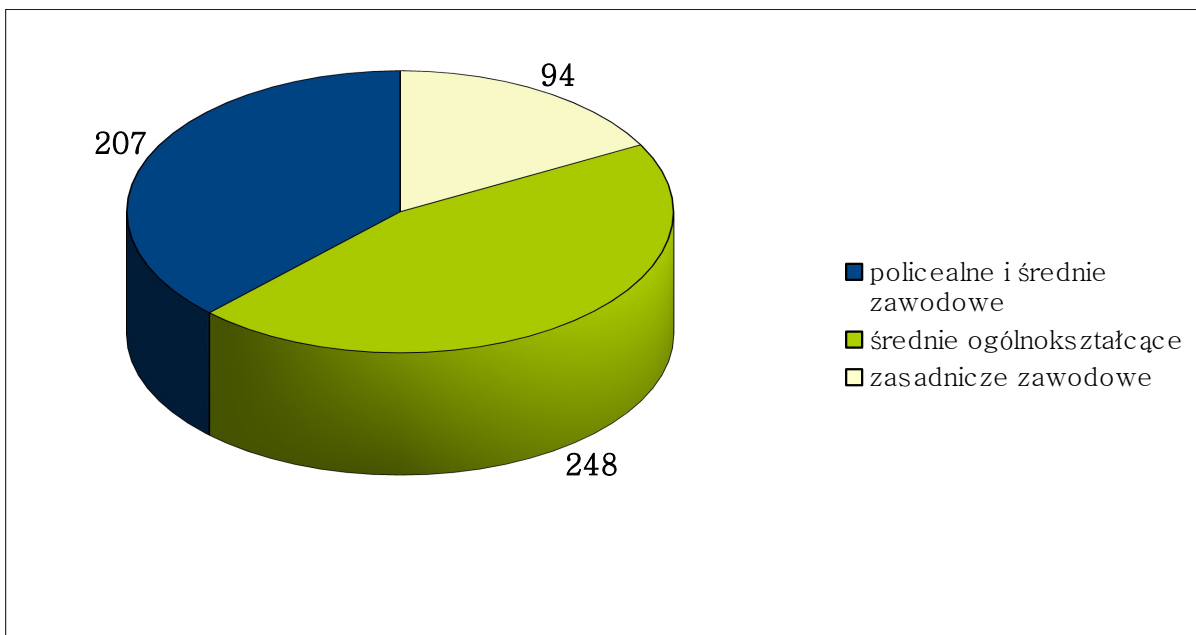
Wykres 3. Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu nowodworskiego w 2013 według poziomu wykształcenia

Źródło: wykonanie własne PUP

Dla porównania przedstawiono wykres przedstawiający dane z 2012 roku. W stosunku do roku poprzedniego, oprócz wzrostu liczby ogółu absolwentów kończących szkołę na terenie powiatu nowodworskiego, wzrosła również liczba osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące oraz zasadnicze zawodowe, zmalała natomiast liczba absolwentów z wykształceniem średnim zawodowym.

Wykres 4. Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu nowodworskiego w 2012 według poziomu wykształcenia

Źródło: wykonanie własne PUP

Tabela 2. Struktura absolwentów kończących szkołę na terenie powiatu nowodworskiego ze względu na wykształcenie – w 2011, 2012 oraz 2013 roku

Wykształcenie	Absolwenci kończący szkołę na terenie powiatu nowodworskiego					
	2011		2012		2013	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
policealne i średnie zawodowe	234	33,1	207	37,7	155	25,2
średnie ogólnokształcące	374	52,8	248	45,2	348	56,5
zasadnicze zawodowe	100	14,1	94	17,1	113	18,3
Łączna liczba osób	708		549		616	

Źródło: wykonanie własne PUP

Na przestrzeni 3 ostatnich lat struktura grupy absolwentów ze względu na posiadane wykształcenie jest dość podobna. Wciąż największy procent osób uzyskuje wykształcenie średnie ogólnokształcące. Natomiast dostrzegalne są zmiany przemawiające głównie na korzyść szkół zawodowych.

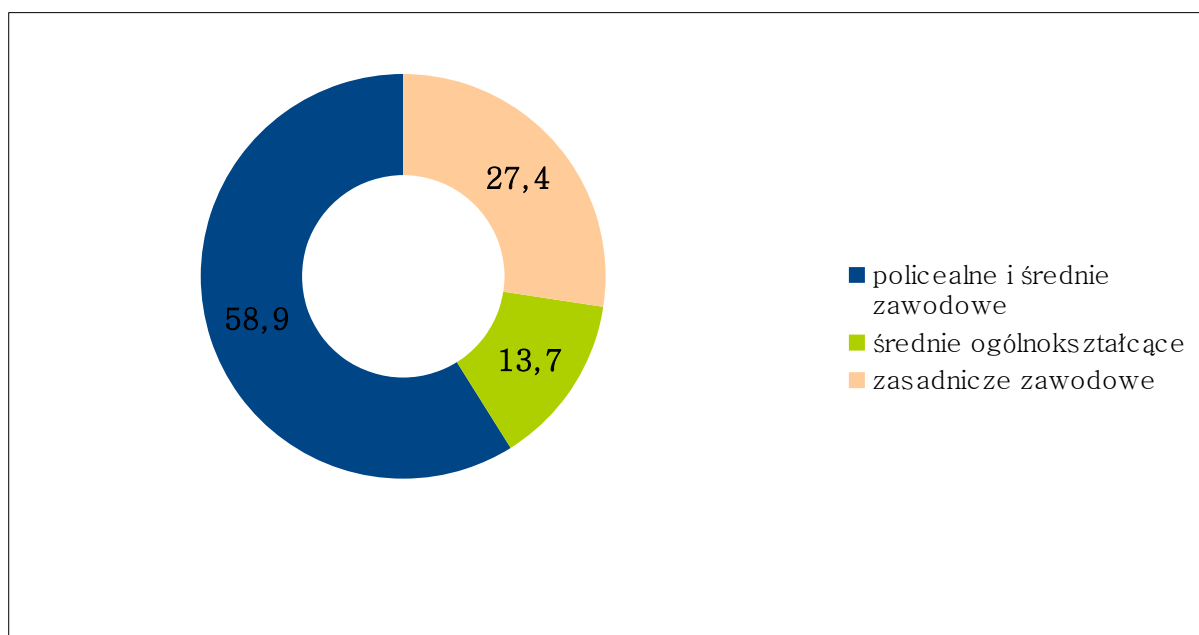
W Powiatowym Urzędzie Pracy na koniec 2013 roku zarejestrowanych było 193 absolwentów (szkół ponadgimnazjalnych i wyższych bez względu na lokalizację ukończonej szkoły). Natomiast spośród uczniów kończących szkoły na terenie powiatu nowodworskiego w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowane były 73 osoby. Stanowi to 11,9% ogółu absolwentów szkół z terenu powiatu nowodworskiego oraz 37,8% ogółu absolwentów zarejestrowanych w PUP na koniec roku. W stosunku do końca roku poprzedniego nastąpił spadek liczby zarejestrowanych w PUP absolwentów szkół z powiatu nowodworskiego. W 2012 roku odsetek uczniów kończących szkoły na terenie powiatu nowodworskiego w stosunku do ogółu absolwentów szkół z terenu powiatu nowodworskiego wyniósł 16,76. Jest to jednak wskaźnik wyższy niż 2011 roku (w końcu roku 2011 zarejestrowanych było 9,89 % absolwentów ze szkół naszego powiatu).

Spośród absolwentów szkół powiatu nowodworskiego zarejestrowanych w PUP:

- 43 osoby nie posiadały zawodu (tj. aż 58,9 % ogółu zarejestrowanych absolwentów kończących szkołę na terenie powiatu nowodworskiego),
- 10 osób posiadało tytuł technika (tj. 13,7 ogółu zarejestrowanych absolwentów kończących

- szkołę na terenie powiatu nowodworskiego),
- a 20 osób posiadało zawód przy wykształceniu zasadniczym zawodowym (tj. 27,4% ogółu zarejestrowanych absolwentów kończących szkołę na terenie powiatu nowodworskiego).

Wykres 5. Absolwenci szkół powiatu nowodworskiego zarejestrowani w PUP według poziomu wykształcenia na koniec 2013 roku (%)

Źródło: wykonanie własne PUP

Należy podkreślić wspomniane już zjawisko, że absolwenci nie posiadający zawodu to nie tylko osoby, które ukończyły liceum ogólnokształcące, ale również uczniowie szkół zawodowych czy techników, którzy po zakończonym toku nauczania nie uzyskali zawodu. Jak wynika z wyżej wymienionych danych zjawisko to występuje również wśród bezrobotnych absolwentów szkół z terenu powiatu nowodworskiego. Wykształcenie średnie ogólnokształcące w końcu 2013 roku posiadało 27 bezrobotnych absolwentów szkół z terenu powiatu nowodworskiego, natomiast aż 43 osoby nie miały zawodu, 19 zarejestrowanych absolwentów ukończyło technikum, z czego jedynie 10 osób posiadało tytuł technika oraz 27 osób ukończyło zasadniczą szkołę zawodową, z czego 20 posiadało tytuł zawodowy. Wynika z tego, że spośród zarejestrowanych na koniec 2013 roku absolwentów - 9 kończących technikum oraz 7 kończących szkołę zawodową nie uzyskało tytułu zawodowego. W sumie na 46 zarejestrowanych w końcu roku absolwentów techników i szkół zawodowych, aż 16 nie uzyskało tytułu zawodowego, co stanowi 35%. Są to dane wynikające z własnych obliczeń PUP, niestety w danych przekazywanych przez szkoły nie ma takich

uwzględnień.

Wśród zarejestrowanych absolwentów szkół powiatu nowodworskiego, podobnie jak w przypadku zarejestrowanych absolwentów bez względu na lokalizację szkoły, przeważa wykształcenie średnie ogólnokształcące.

W 2013 w PUP zarejestrowało się 7,8 % absolwentów liceów ogólnokształcących z terenu powiatu nowodworskiego (27 osób na 348 absolwentów). Udział procentowy bezrobotnych kończących technika zawodowe wśród ogółu absolwentów kończących technika wyniósł natomiast 11,6% (19 zarejestrowanych absolwentów na 155 kończących średnią szkołę zawodową). Dość duży udział procentowy bezrobotnych absolwentów występuje wśród uczniów szkół zasadniczych zawodowych. Takie szkoły ukończyło 113 absolwentów, z których 28 zarejestrowało się w PUP (tj. 24,8% ogółu absolwentów zasadniczych szkół zawodowych). Obliczenia te zostały dokonane ze względu na typ kończącej przez absolwenta szkoły.

Tabela 3. Udział procentowy bezrobotnych absolwentów wśród ogółu uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne w poszczególnych latach według szkół

%	2010	2011	2012	2013
Licea ogólnokształcące	8	9,6	22,2	7,8
Szkoły średnie techniczne	11,2	7,3	8,7	11,6
Zasadnicze szkoły zawodowe	27,7	17	20,2	24,8

Źródło: wykonanie własne PUP

Warto zwrócić uwagę na sytuację absolwentów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym w 2013 roku liceum ukończyło 348 uczniów, z czego w PUP zarejestrowało się jedynie 27 uczniów szkół z powiatu nowodworskiego, co stanowi niecałe 8% ogółu uczniów, którzy ukończyli szkoły z terenu powiatu nowodworskiego. Widoczny jest wyraźny spadek w stosunku do roku poprzedniego. W roku 2012 mniej bo 248 uczniów na terenie powiatu nowodworskiego ukończyło liceum ogólnokształcące, z czego 55 absolwentów tych szkół zarejestrowało się w PUP.

Największy udział procentowy bezrobotnych absolwentów w stosunku do absolwentów, kończących szkołę z terenu powiatu nowodworskiego występuje w zawodach:

- 314403 Technik technologii żywności* (40,00)
- 712604 Monter instalacji i urządzeń sanitarnych* (40,00)

- 752205 Stolarz* (33,33)
- 522305 Technik handlowiec* (30,00)
- 522301 Sprzedawca* (26,09)
- 741203 Elektromechanik pojazdów samochodowych* (25,00)
- 311204 Technik budownictwa* (22,22)
- 512002 Kucharz małej gastronomii* (20,83)
- 723103 Mechanik pojazdów samochodowych* (19,05)
- 751201 Cukiernik * (16,67)
- 311513 Technik pojazdów samochodowych* (12,50)
- 331403 Technik ekonomista* (11,54)
- 741103 Elektryk* (11,11)
- 514101 Fryzjer* (20,00)
- 322002 Technik żywienia i gospodarstwa domowego* (10,00)
- 422402 Technik hotelarstwa* (8,33)
- 422103 Technik obsługi turystycznej* (8,33)
- 000000 Brak zawodu (7,76)
- 3512013 Technik informatyk* (6,06)

Trzeba zwrócić uwagę również na takie zawody jak: 711202 Murarz*, 751204 Piekarz*, w których, co prawda odsetek bezrobotnych absolwentów wynosi 0, jednak zawody te charakteryzują się bardzo małą liczbą absolwentów, którzy ukończyli te kierunki na terenie powiatu nowodworskiego. Zawód Piekarz ukończyły 2 osoby, a pozostałe zawody po jednej osobie.

Sytuacja absolwentów uległa pogorszeniu. W większości, bo aż w 14 zawodach odnotowano wzrost poziomu bezrobocia w stosunku do roku poprzedniego. W jedynie 5 zawodach odnotowano spadek poziomu bezrobocia w stosunku do roku poprzedniego, a sytuacja absolwentów w tych kierunkach poprawiła się.

Tabela 4. Wzrost poziomu bezrobocia wśród absolwentów ze względu na zawody w latach 2012 i 2013

L.p.	Zawód	Stosunek bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w PUP do absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w 2012 [%]	Stosunek bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w PUP do absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w 2013 [%]	Różnica [%]
1	[712604] Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0	40	40
2	[741203] Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0	25	25
3	[751201] Cukiernik*	0	16,67	16,7
4	[314403] Technik technologii żywności*	25	40	15
5	[311513] Technik pojazdów samochodowych *	0	12,5	12,5
6	[741103] Elektryk*	0	9	11,1
7	[522305] Technik handlowiec*	19,04	30	11
8	[422103] Technik obsługi turystycznej*	0	8,33	8,3
9	[331403] Technik ekonomista*	3,5	11,54	8
10	[723103] Mechanik pojazdów samochodowych*	16,67	19,05	2,4
11	[311204] Technik budownictwa*	20	22,22	2,2
12	[514101] Fryzjer*	20	21,43	1,4
13	[522301] Sprzedawca*	25	26,09	1,09
14	[351203] Technik informatyk*	5,55	6,06	0,51

Największy wzrost poziomu bezrobocia odnotowano w zawodach: monter instalacji i urządzeń sanitarnych, elektromechanik pojazdów samochodowych, cukiernik, technik technologii żywności, technik pojazdów samochodowych, elektryk, technik handlowiec.

Największy spadek poziomu bezrobocia odnotowano natomiast w zawodach: stolarz, kucharz małej gastronomii, technik żywienia i gospodarstwa, technik hotelarstwa, jak i wśród osób bez zawodu.

Tabela 5. Spadek poziomu bezrobocia wśród absolwentów ze względu na zawody w latach 2012

i 2013

L.p.	Zawód	Stosunek bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w PUP do absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w 2012 [%]	Stosunek bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w PUP do absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w 2013 [%]	Różnica (%)
1.	[752205] Stolarz*	66,67	33,33	-33,3
2.	[512002] Kucharz małej gastronomii*	35,71	20,83	-14,9
3.	[000000] Bez zawodu	22,18	7,76	-14,2
4.	[322002] Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	18,75	10	-8,8
5.	[422402] Technik hotelarstwa*	11,76	8,33	-3,4

Źródło: wykonanie własne PUP

Tabela 6. Sytuacja absolwentów szkół z terenu powiatu nowodworskiego według zawodów w latach 2011-2013

	Stosunek bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w PUP do absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w 2011 [%]	Stosunek bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w PUP do absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w 2012 [%]	Stosunek bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w PUP do absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w 2013 [%]	(2) : (3) w [%]	(3) : (4) w [%]
1	2	3	4	5	6
[311204] Technik budownictwa*	15,8	20	22,22	4,2	2,2
[311513] Technik pojazdów samochodowych *	-	0	12,5	-	12,5
[314403] Technik technologii żywności*	9,1	25	40	15,9	15
[322002] Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0	18,7	10	18,7	-8,8
[331403] Technik ekonomista*	8,3	3,5	11,54	-4,8	8
[351203] Technik informatyk*	8,8	5,5	6,06	-3	0,51
[422103] Technik obsługi turystycznej*	0	0	8,33	0	8,3
[422402] Technik hotelarstwa*	4,7	11,7	8,33	7	-3,4
[522305] Technik handlowiec*	9,1	19	30	9,1	11
[000000] Bez zawodu	9,6	22,2	7,76	13,2	-14,2

[512002]Kucharz małej gastronomii*	15,4	35,7	20,83	20,3	-14,9
[514101] Fryzjer*	35,7	20	21,43	-15,7	1,4
[522301] Sprzedawca*	7,14	25	26,09	17,8	1,09
[712604] Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	33,3	0	40	-33,3	40
[723103] Mechanik pojazdów samochodowych *	25	16,7	19,05	-8,3	2,4
[741103] Elektryk*	0	0	11,1	0	11,1
[741203] Elektromechanik pojazdów samochodowych *	0	0	25	0	25
[751201] Cukiernik*	16,7	0	16,67	-16,7	16,7
[752205] Stolarz*	0	66,6	33,33	66,6	-33,3

Źródło: wykonanie własne PUP

W tabeli powyższej przedstawiono sytuację absolwentów poszczególnych zawodów w latach 2011-2013.

Należy zwrócić uwagę na dość ciekawe zjawisko – zawody, w których w 2012 roku odnotowano największy wzrost poziomu bezrobocia (stolarz, kucharz małej gastronomii, technik żywienia i gospodarstwa domowego oraz sprzedawca) w 2013 roku były zawodami, wśród których odnotowano największy spadek poziomu bezrobocia (stolarz, kucharz małej gastronomii, technik żywienia i gospodarstwa, technik hotelarstwa, osoby bez zawodu).

I odwrotnie – zawody, w których w 2012 roku odnotowano największy spadek poziomu bezrobocia (monter instalacji i urządzeń sanitarnych, cukiernik, fryzjer) w 2013 były zawodami, w którym odnotowano największy wzrost poziomu bezrobocia wśród absolwentów (monter instalacji i urządzeń sanitarnych, elektromechanik pojazdów samochodowych, cukiernik, technik technologii

żywności, technik pojazdów samochodowych, elektryk, technik handlowiec).

Prognozy dla powiatu nowodworskiego na 2014 rok wskazują, że szkoły ponadgimnazjalne ukończy **645 uczniów** (tj. 29 osób więcej niż w 2013 roku). W roku 2012 przewidywania szkół dotyczące absolwentów w 2013 roku liczby 758 uczniów, natomiast szkoły ponadgimnazjalne w 2013 roku ukończyło 616 uczniów.

Największa liczba absolwentów będzie miała wykształcenie średnie ogólnokształcące tj. **437 osób (68% ogółu)**, o 12% więcej w porównaniu do roku 2013 i 20 % więcej w stosunku do roku 2012. W 2012 było to 48 % ogółu.

Przewiduje się również, że o 27 osób mniej niż w roku 2013 otrzyma wykształcenie średnie zawodowe – tj: **128, co stanowi 19,9 % ogółu**. Z kolei stanowczo więcej osób będzie posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe. Będzie to 80 osób, **co stanowi 12,5 % ogółu**.

Największa liczba przewidywanych absolwentów posiadających wykształcenie średnie zawodowe dotyczy takich zawodów jak: Technik ekonomista (37 osób) oraz Technik informatyk (19 osób). Jednocześnie są to zawody w których w 2013 roku wśród absolwentów szkół z powiatu nowodworskiego posiadających ten zawód zaobserwowano wzrost poziomu bezrobocia.

Największa liczba absolwentów kończących zasadnicze szkoły zawodowe w 2014 posiadać będzie zawód Mechanik pojazdów samochodowych (aż 28 osób), niestety również jest to jeden z zawodów, w których odnotowano wzrost poziomu bezrobocia absolwentów szkół z powiatu nowodworskiego.

Wnioski

W ciągu 2013 roku do PUP zarejestrowało się 4776 osób, które nabyły status osoby bezrobotnej z czego 573 osób to absolwenci (co stanowi 12% ogółu osób zarejestrowanych w PUP w ciągu 2013 roku).

Spośród 573 wspomnianych absolwentów 327 to osoby bez zawodu (co stanowi aż 57% ogółu zarejestrowanych absolwentów).

Najliczniej reprezentowanymi grupami zawodowymi wg grup wielkich wśród napływających absolwentów są zawody z grupy specjaliści [2] oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy [5]. Wśród specjalistów najliczniej reprezentowane w ciągu 2013 roku wśród napływających absolwentów były zawody z grupy [24] Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, [21] Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych, [23] Specjaliści nauczania i wychowania – 6,1%. W grupie wielkiej [5] Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy najliczniej reprezentowane grupy duże zawodów to [52] Sprzedawcy i pokrewni oraz [51] Pracownicy usług osobistych.

Wg zawodów najwięcej bezrobotnych absolwentów napłynęło w ciągu 2013 roku w zawodach:

- Pedagog [235107] – 8 absolwentów zarejestrowanych w ciągu 2013 roku
- Specjalista administracji publicznej [242217] – 11 osób
- Pozostali pracownicy obsługi biurowej [411090] – 8 osób
- Kucharz małej gastronomii [512002] – 7 osób
- Fryzjer [514101] – 9 osób
- Sprzedawca [522301] - 17 osób.

W ostatnich latach zwracamy coraz większą uwagę na wysoki odsetek bezrobocia absolwentów szkół wyższych. W roku 2013, tak jak w 2012, przeważają absolwenci w zawodach pedagog oraz specjalista administracji publicznej. Natomiast na rynku pracy zapotrzebowanie na takie kwalifikacje maleje. W szkolnictwie planowane są zwolnienia nauczycieli, w administracji publicznej zatrudnienie jest znikome. Jest to sygnał dla szkół wyższych, że należy ograniczyć liczbę absolwentów na tych kierunkach. Wciąż w niewielkim stopniu obserwuje się rejestrację absolwentów kierunków politechnicznych, co oznacza, że prawdopodobnie nie mają oni problemów z zatrudnieniem.

Z 327 zarejestrowanych w ciągu 2013 roku absolwentów nie posiadających zawodu aż 98 osób pozostawało w rejestrze PUP na koniec 2013 roku.

Natomiast na koniec 2013 roku w PUP w Nowym Dworze Mazowieckim zarejestrowanych było 193 absolwentów (liczba osób bez względu na lokalizację ukończonej szkoły).

Wśród nich zarejestrowanych było 98 osób bez zawodu, tj. osób, które po ostatniej ukończonej szkole nie uzyskały tytułu zawodowego.

Niepokojący natomiast wydaje się fakt, że spośród 193 pozostających w ewidencji PUP absolwentów 48 osób to osoby z wyższym wykształceniem, co stanowi 1/4 zarejestrowanych absolwentów (25%). Można dostrzec tu jednak pozytywny aspekt, ponieważ w zeszłym roku w PUP zarejestrowanych na koniec roku było 29% absolwentów z wyższym wykształceniem w stosunku do ogółu absolwentów.

Największa liczba bezrobotnych absolwentów posiadała zawód z grup dużych zawodów (podobnie jak przy analizie napływających absolwentów):

- [24] Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania (głównie [2422] Specjaliści do spraw administracji i rozwoju)
- [52] Sprzedawcy i pokrewni (a wśród tych zawodów zawody z grupy elementarnej [5223] Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci))
- [51] Pracownicy usług osobistych, a w tej grupie zawodów - [5120] Kucharze oraz [5141] Fryzjerzy.

Natomiast ze względu na zawody - największa liczba bezrobotnych absolwentów na koniec 2013 roku posiadała zawód – [242217] Specjalista administracji publicznej – 5 osób, [514101] Kucharz małej gastronomii – 5 osób, [522301] Sprzedawca – 9 osób.

W 2013 roku szkoły ponadgimnazjalne na terenie powiatu nowodworskiego ukończyło łącznie 616 uczniów (dane przekazane przez szkoły). Liczba ta zwiększyła się o 67 osób w stosunku do absolwentów z 2012 roku. Z czego, 56,5% ogółu absolwentów ukończyło licea ogólnokształcące, 25,2% ogółu uzyskało wykształcenie średnie zawodowe, a zasadniczą szkołę zawodową ukończyło 18,3 % ogółu absolwentów.

W stosunku do roku poprzedniego, oprócz wzrostu liczby ogółu absolwentów kończących szkołę na terenie powiatu nowodworskiego, wzrosła również liczba osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące oraz zasadnicze zawodowe, zmalała natomiast liczba absolwentów z wykształceniem średnim zawodowym. Na przestrzeni 3 ostatnich lat struktura grupy absolwentów ze względu na posiadane wykształcenie jest dość podobna. Wciąż największy procent osób uzyskuje wykształcenie średnie ogólnokształcące. Natomiast dostrzegalne są zmiany przemawiające głównie na korzyść zasadniczych szkół zawodowych.

Spośród uczniów kończących szkoły na terenie powiatu nowodworskiego w Powiatowym Urzędzie Pracy na koniec 2013 roku zarejestrowane były 73 osoby. Stanowi to 11,9% ogółu absolwentów szkół z terenu powiatu nowodworskiego oraz 37,8% ogółu absolwentów zarejestrowanych w PUP na koniec roku. W stosunku do końca roku poprzedniego nastąpił spadek liczby zarejestrowanych

w PUP absolwentów szkół z powiatu nowodworskiego. W 2012 roku odsetek uczniów kończących szkoły na terenie powiatu nowodworskiego w stosunku do ogółu absolwentów szkół z terenu powiatu nowodworskiego wyniósł 16,76. Jest to jednak wskaźnik wyższy niż 2011 roku (w końcu roku 2011 zarejestrowanych było 9,89 % absolwentów ze szkół naszego powiatu).

Spośród absolwentów szkół powiatu nowodworskiego zarejestrowanych w PUP:

- 43 osoby nie posiadały zawodu (tj. aż 58,9 % ogółu zarejestrowanych absolwentów kończących szkołę na terenie powiatu nowodworskiego)
- 10 osób posiadało tytuł technika (tj. 13,7 ogółu zarejestrowanych absolwentów kończących szkołę na terenie powiatu nowodworskiego)
- 20 osób posiadało zawód przy wykształceniu zasadniczym zawodowym (tj. 27,4% ogółu zarejestrowanych absolwentów kończących szkołę na terenie powiatu nowodworskiego).

Wśród zarejestrowanych absolwentów szkół powiatu nowodworskiego, podobnie jak w przypadku zarejestrowanych absolwentów bez względu na lokalizację szkoły, przeważa wykształcenie średnie ogólnokształcące.

Zarówno w roku 2012 jak i w 2013 to absolwenci nie posiadający zawodu stanowili najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych absolwentów.

Absolwenci nie posiadający zawodu to nie tylko osoby, które ukończyły liceum ogólnokształcące, ale również uczniowie szkół zawodowych czy techników, którzy po zakończonym toku nauczania nie uzyskali zawodu. Jak wynika z wyżej wymienionych danych zjawisko to występuje również wśród bezrobotnych absolwentów szkół z terenu powiatu nowodworskiego. Jednak w danych przekazywanych przez szkoły są podane są wyłącznie liczby osób kończących dany typ szkoły oraz kierunek, brakuje jednak informacji na temat tego ile osób uzyskało tytuł zawodowy,

Od kilku lat obserwujemy dość trudną sytuację tej grupy młodzieży. Z obserwacji wynika, że młodzi absolwenci nie posiadający zawodu mają największe problemy ze znalezieniem zatrudnienia. Najprawdopodobniej spowodowane jest to faktem, że osoby te nie mają żadnych kwalifikacji zawodowych przydatnych do wykonywania pracy. Zaś na rynku pracy spada zapotrzebowanie na pracowników bez kwalifikacji.

Obserwujemy również inne niepokojące zjawisko wśród zarejestrowanych w PUP absolwentów. Niestety coraz częściej problemy ze znalezieniem zatrudnienia wynikają z kilku nakładających się ze sobą elementów. Jednym z nich jest wspomniany już częsty brak kwalifikacji zawodowych. Po drugie można zaobserwować braki w zakresie kompetencji młodych ludzi. Coraz częściej mówi się o wymaganiach rynku pracy dotyczących określonych kompetencji, głównie związanych z umiejętnościami społecznymi oraz postawą. Kompetencje nie są wyrabiane w szkołach, a młodzi ludzie wychodząc na rynek pracy stają się często „niedostosowani”. Brakuje umiejętności

nawiązywania kontaktów społecznych, planowania, analizowania, pracy w grupie, autoprezentacji, gotowości do zdobywania nowej wiedzy, do dodatkowej aktywności. Kolejne negatywne zjawisko związane jest z oczekiwaniami młodych ludzi w stosunku do pierwszej pracy - mają nieadekwatne do swoich kwalifikacji wysokie aspiracje, wymagania w stosunku do pracy, które dotyczą głównie kwestii finansowych. Niestety wśród młodych ludzi dodatkowo coraz częściej obserwowane jest zjawisko braku dojrzałości, konsekwencji oraz odpowiedzialności. Podejmowane przez nich decyzje są krótkotrwałe, zmieniane pod wpływem pojawiających się pierwszych trudności. To zjawisko widoczne jest na przykład w ramach udzielania im pomocy w postaci szkoleń, bądź stażu. Te formy pomocy coraz częściej są przez młodych klientów przerywane, mimo zobowiązań na które się zdecydowali. Dodatkowo bardzo często absolwenci szkół nie mają żadnych planów dotyczących swojej przyszłości, a co więcej mają obawy z podejmowaniem takich decyzji.

Na podstawie dokonanej analizy można stwierdzić, że sytuacja absolwentów na rynku pracy większości zawodów uległa pogorszeniu. W 14 zawodach zaobserwowano pogorszenie sytuacji zawodowej absolwentów w stosunku do roku poprzedniego. W jedynie 5 zawodach odnotowano spadek poziomu bezrobocia w stosunku do roku poprzedniego, a sytuacja absolwentów w tych kierunkach poprawiła się.

Należy zwrócić uwagę na dość ciekawe zjawisko – zawody, w których w 2012 roku odnotowano największy wzrost poziomu bezrobocia (stolarz, kucharz małej gastronomii, technik żywienia i gospodarstwa domowego oraz sprzedawca) w 2013 roku były zawodami, wśród których odnotowano największy spadek poziomu bezrobocia (stolarz, kucharz małej gastronomii, technik żywienia i gospodarstwa, technik hotelarstwa, osoby bez zawodu).

I odwrotnie – zawody, w których w 2012 roku odnotowano największy spadek poziomu bezrobocia (monter instalacji i urządzeń sanitarnych, cukiernik, fryzjer) w 2013 były zawodami, w którym odnotowano największy wzrost poziomu bezrobocia wśród absolwentów (monter instalacji i urządzeń sanitarnych, elektromechanik pojazdów samochodowych, cukiernik, technik technologii żywności, technik pojazdów samochodowych, elektryk, technik handlowiec).

Pomoc przewidziana w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dla bezrobotnych absolwentów jest do nich dostosowywana poprzez stosowanie różnych form aktywizacji zawodowej. Najbardziej popularną na rynku pracy formą aktywizacji stosowaną przez PUP i preferowaną przez absolwentów są wspomniane staże. Szczególnie chętnie korzystają z niej absolwenci posiadający wykształcenie średnie ogólnokształcące. Ponadto absolwentom oferowane są takie formy pomocy, jak pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, poprzez udział w zajęciach Klubu Pracy, jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej, szkolenia, czy możliwość skorzystania z usług poradnictwa zawodowego. Zgodnie z nowelizacją ustawy

obowiązująca od 27.05 bieżącego roku dla osób do 30 roku życia zostanie wprowadzone dodatkowe wsparcie, takie jak: bon stażowy, bon szkoleniowy, bon na zasiedlenie, bon zatrudnieniowy.

Utrudnienie w dokonaniu dokładnej analizy stanowi brak danych dotyczących popytu na pracę na poziomie powiatowym. Powoduje to brak możliwości dokonania w całkowitym stopniu prognoz dotyczących sytuacji absolwentów i ocenienia adekwatności poszczególnych kierunków w odniesieniu do zapotrzebowania rynku pracy.

Opracowane przez:
Doradca zawodowy Anna Zajac

Załącznik 1.

Tablica 4.2. Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie nowodworski w latach 2013 i 2014

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2013	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2013	w tym	Przewidywani absolwenci w roku 2014	(5):(3) w %
				Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu		
1	2	3	4	5	6	7
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe						
000000	Inny zawód lub brak zawodu	0	0	0	0	0,0000
311204	Technik budownictwa*	9	2	2	9	22,2222
311513	Technik pojazdów samochodowych*	16	2	2	11	12,5000
314403	Technik technologii żywności*	5	2	2	8	40,0000
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	20	2	2	13	10,0000
331403	Technik ekonomista*	26	3	3	37	11,5385
333906	Technik organizacji reklamy*	0	0	0	0	0,0000
334306	Technik administracji*	0	0	0	0	0,0000
351203	Technik informatyk*	33	2	2	19	6,0606
422103	Technik obsługi turystycznej*	12	1	1	6	8,3333
422402	Technik hotelarstwa*	24	2	2	14	8,3333
522305	Technik handlowiec*	10	3	3	11	30,0000
Wykształcenie średnie ogólnokształcące						
000000	Inny zawód lub brak zawodu	348	27	27	437	7,7586
Wykształcenie zasadnicze zawodowe						
000000	Inny zawód lub brak zawodu	4	4	4	0	100,0000
512001	Kucharz*	0	0	0	0	0,0000
512002	Kucharz małej gastronomii*	24	5	5	0	20,8333
514101	Fryzjer*	14	3	3	12	21,4286
522301	Sprzedawca*	23	6	6	0	26,0870
711202	Murarz*	2	0	0	0	0,0000
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	5	2	2	5	40,0000
712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	0	0	0	10	0,0000
713201	Lakiernik*	0	0	0	0	0,0000
722204	Ślusarz*	0	0	0	0	0,0000
723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	21	4	4	28	19,0476
741103	Elektryk*	9	1	1	12	11,1111
741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	4	1	1	2	25,0000

1	2	3	4	5	6	7
751201	Cukiernik*	6	1	1	4	16,6667
751204	Piekarz*	2	0	0	6	0,0000
752205	Stolarz*	3	1	1	1	33,3333